

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

سرمایه اجتماعی و توسعه با تاکید بر استان اردبیل

سیدمحمد رضا داودزاده

رییس کارگروه علمی آموزشی و پژوهشی سپاه استان کارشناس آمایش و برنامه ریزی استانداری اردبیل

چکیده

امام خمینی آن ابر مرد قرن بیستم که روحیه مقاومت و پایداری در برابر سلطه گران رابر جامعه دمید و هویت ما را احیا کرد ، فرمود : به من خدمتگزار بگوئید بهتر از آن است که رهبر بگوئید . رهبر من آن طفل سیزده ساله ای است که نارنجک به کمر بست و خودش را انداخت زیر تانک دشمن و آن را نابود کرد . امام هویت انسانی را که امری فطری است تاکید داشت .

بیانات مقام معظم رهبری:

ایران فردا ، با ثروت عظیمی از اندوخته های علمی و عملی ، باید به دست مدیرانی بزرگ ولایق ، اداره شود و گامهای بلند و پرشتاب به سوی چشم اندازهای ترسیم شده را ، با همت و ایمان و بصیرت و شجاعت امثال شما بردارد . شما و همه جوانان و فرزندان عزیز ملت ایران در هر نقطه جهان ، باید خود را برای نقش آفرینی در این تراز ، آماده کنید.

سید علی خامنه ای 12 دیماه 1391

دکتر حسن روحانی ریاست محترم جمهوری:

در جامعه ای که اعتماد نباشد ، در جامعه ای که رفتار متقابل قابل قبول و توأم با فضایل اخلاقی نباشد ، مردم حتی با نگاه ، همدیگر را آزار می دهند و همیشه در تردید و نگرانی هستند . از خرید ، فروش و معاشرت لذت واقعی را نمی برند . آن چیزی که چهارده قرن پیش اسلام به ما می گفت این بود که سعادت در کنار اخلاق امکان پذیر است «انما بعثت لأتمم مکارم الاخلاق». عده ای فکر می کردند که دوران دین سپری شده و امروز دوران علم و تخصص است ! خیلی حرف ها در قرن های 18 و 19 در دنیا مطرح بود ، اما در پایان قرن 20 به ویژه در دهه های 70 و 80 به این نقطه رسیدند که سرمایه مادی و علمی و انسانی کافی نیست و ما نیاز به سرمایه اجتماعی داریم.

دکتر خدابخش استاندار محترم در جمع اصحاب رسانه

افزایش روحیه خیرخواهی و سرمایه اجتماعی در استان سبب رشد و توسعه و جلب سرمایه گذاران کلان در منطقه می شود نگاه به سرمایه گذاری در استان باید تغییر کند ، برخورد ادارات و نهادها با سرمایه گذاری بهبود یافته و از بوروکراسی اداری در این زمینه کاسته شود

جایگاه سرمایه اجتماعی در برنامه توسعه

تاکید برنامه پنجم توسعه کشور سال های 1394 - 1390 بر ایجاد و توسعه سرمایه اجتماعی ایران در فصول اول و سوم برنامه

کلمات کلیدی: سرمایه اجتماعی، استان اردبیل، توسعه

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

مقدمه

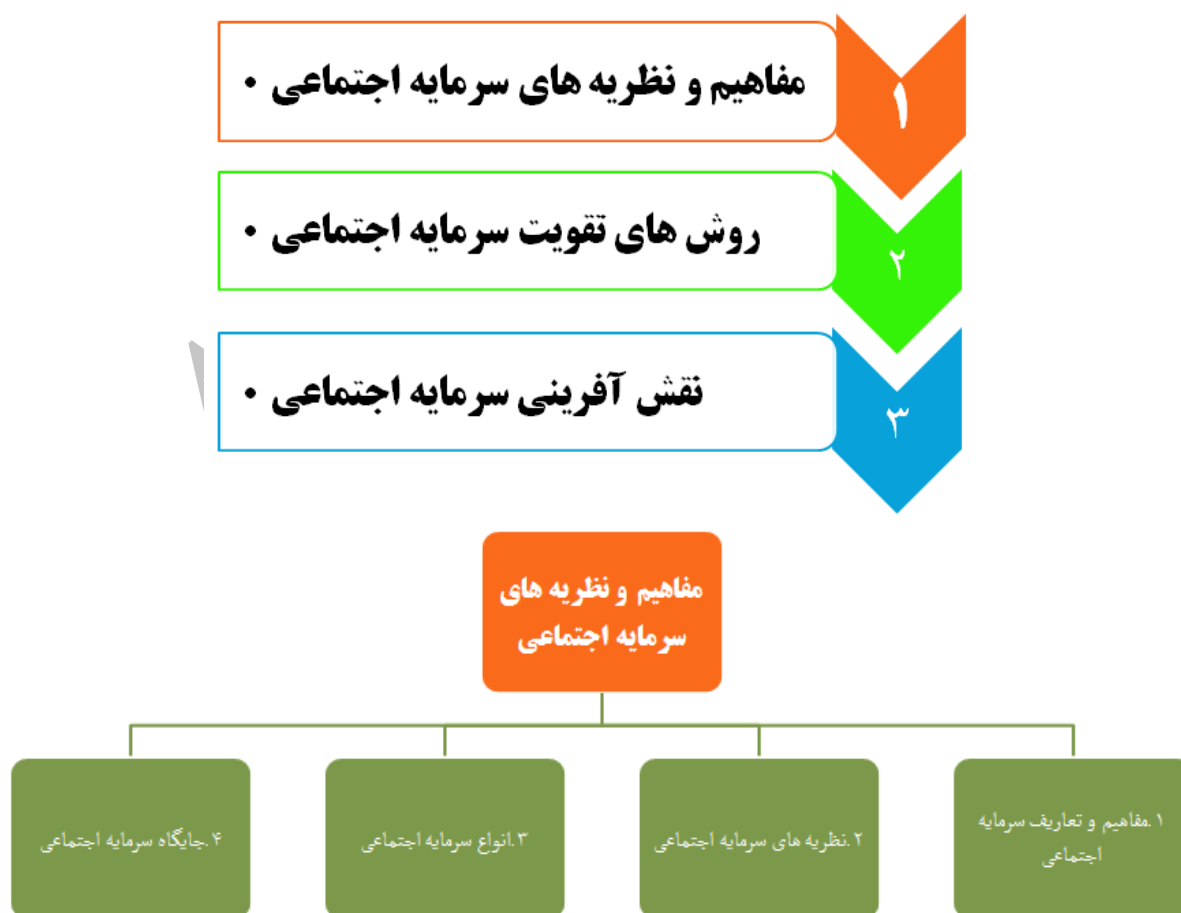
مطالعه ، بررسی و معرفت به هویت ملی و اسلامی و سرمایه های اجتماعی ، سیر تحول و تکوین و چالش های فراروی آن برای جامعه اسلامی ما که با هجمه سنگین فکری و فرهنگی دشمنان مواجه می باشد ، از اهمیت و اولویت ویژه ای برخوردار است . دولت مردان ما و جامعه دینی ، عناصر فرهنگی - فکری ، سیاسی و اجتماعی بایستی در تقویت هویت ملی و سرمایه اجتماعی همت بگمارند .

سرمایه اجتماعی

امروزه سرمایه اجتماعی نقشی بسیار مهمتر از سرمایه فیزیکی و انسانی در جوامع ایفا می کند و شبکه های روابط جمعی و گروهی انسجام بخش میان انسان ها و سازمان هاست . از این رو در غیاب سرمایه اجتماعی ، سایر سرمایه ها اثربخشی خود را از دست می دهند و بدون سرمایه اجتماعی پیمودن راه های توسعه و تکامل فرهنگی و اقتصادی ناهموار و دشوار می شود . بر خلاف اشکال مرسوم سرمایه ، سرمایه اجتماعی با مصرف نقصان نمی یابد . بر عکس در واقع با بلااستفاده ماندن کاهش می یابد .

سرمایه اجتماعی و توسعه

2

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

1. مفاهیم و تعاریف سرمایه اجتماعی

ایده اصلی این است که شبکه های اجتماعی دارای ارزش هستند . همانطوریکه ماشین آلات (سرمایه فیزیکی) یا تحصیلات دانشگاهی (سرمایه انسانی) هم به صورت فردی و هم جمعی می توانند موجب افزایش بهره وری شوند ، ارتباطات اجتماعی هم بر بهره وری افراد و گروهها تأثیر می گذارند ...

مفهومی اقتصادی و جامعه شناسی است که در تجارت، اقتصاد، علوم انسانی و بهداشت عمومی و روانشناسی اجتماعی و رفتار سازمانی جهت اشاره به ارتباطات درون و مابین گروهی از آن استفاده می شود.

به عنوان نوعی (علاج همه مشکلات) جامعه مدرن تلقی شده است ...

اطلاعات، اندیشه ها، راهنمایی ها؛ فرصت های کسب و کار؛ قدرت و نفوذ، پشتیبانی احساسی، خیرخواهی؛ اعتماد؛ همکاری به عنوان دارایی های شخصی نبوده و هیچ فردی مالک آنها نیست بلکه در دل شبکه های روابط اجتماعی ، قرار گرفته اند ...

سرمایه اجتماعی عبارت بهتر نوعی مشارکت است که احساس همبستگی و تعلق و تلاش جمعی میان افراد یک جامعه به منظور نیل به یک نظام عادلانه اجتماعی بوده که دارای فرایند نیاز سنجی ، تصمیم گیری ، برنامه ریزی ، اجرا ، بازنگری ، و ارزش یابی و بهره مندی مشترک افراد می باشد ...

2. نظریه های سرمایه اجتماعی

کلمن: خصلتی از ساختار اجتماعی که کنشگران را برای دستیابی به مقاصد آنان تسهیل می نماید.

پاتنام: اعتماد، هنجارها و شبکه هایی که زمینه ساز ایجاد همکاری و نزدیکی می گردد.

فوکویوما: اشتراک اعضای گروه در هنجارهای غیررسمی برای ایجاد تعاون...

مک ایوین: هنجارهایی که باعث می شود بخشی نسبت به بخشی دیگر تسلط پیدا نماید

اینگرام و رابرتز: روابط مبتنی بر اعتماد که زمینه ساز پیاده سازی اهداف گروه در جامعه می گردد

چارلز گیبونز : باری جستن از دیگران یکی از نشانه های رشد یافتگی یک نظام اجتماعی است...

هنجارها و شبکه هایی که امکان مشارکت مردم در اقدامات جمعی را به منظور کسب سود متقابل فراهم می کنند و با شیوه هایی همچون سنجش سطح اعتماد اجتماعی و سطح عضویت در انجمن های مدنی رسمی یا غیر رسمی قابل اندازه گیری اند.

تاجبخش و همکاران(1386)

3. انواع سرمایه

سرمایه اجتماعی شناختی (رابطه ای)

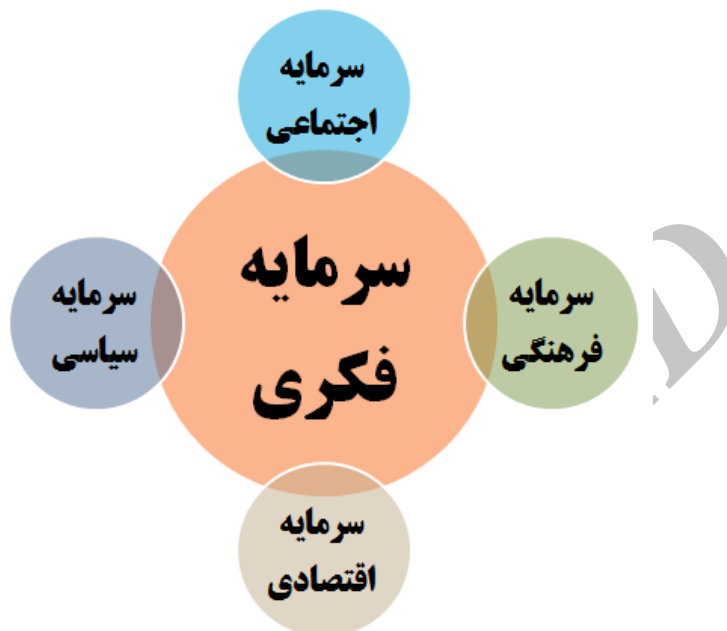
سرمایه اجتماعی ساختاری (نهادی)

سرمایه اجتماعی درون گروهی

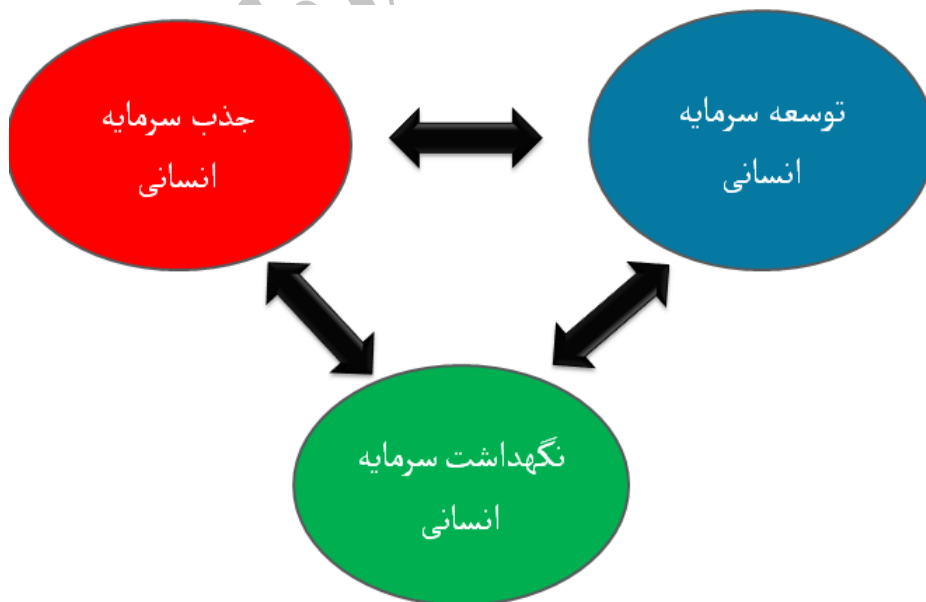
سرمایه اجتماعی برون گروهی

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

4

5

AI

۱. روش های ایجاد سرمایه اجتماعی

(عوامل تبدیل سرمایه اجتماعی بالقوه به بالفعل)

گرایش های مردم دارانه و مردم سالارانه در سطح کلان

دشمن ستیزی های ایدئولوژیکی

هنجار سازی و ارزش سازی های مثبت

داشتن آرمان های متعالی مانند برابری آزادی، استقلال، توسعه پایدار، پیشرفت و عدالت

انجام اقدامات عملی برای تحقق آرمان های مذکور تعیین شده و مشاهده و احساس مثبت مردم نسبت به آن ...

اعتماد به مردم و آنان را ولی نعمت خود دانستن به صورت عملی و واقعی

احترام به قومیت های مختلف بصورت برابر

کاربرد استراتژی صداقت در زندگی روزمره به جای استراتژی دروغ

ادای تعهدات و وفای بعهد توسط دولت و موسسات و سازمانها و شرکت های دولتی، خصوصی و تعاونی به مردم

جدی گرفتن قوانین عامل توسعه ...

چرخش مشاغل

دوین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

افزایش رضایت شغلی کارکنان
تلاش در جهت ایجاد اعتماد در سازمان
استقرار نظام مدیریت مشارکتی
احساس مسؤولیت اجتماعی
تاکید بر آموزش مداوم...

روش های تقویت سرمایه اجتماعی
هم افزایی متناسب سرمایه اجتماعی رابطه ای، شناختی، درون گروهی و برون گروهی بعنوان تقویت سرمایه اجتماعی قلمداد می شود.

ارج نهادن به نخبگان، اندیشمندان، متخصصان در کلیه رشته های علمی
استفاده از نیروهای انسانی توانمند در مسؤولیت ها و ترغیب افراد به توانمندی
تدوین قوانین و مقررات اجتماعی شفاف در جهت حمایت از نیروهای انسانی ماهر...
حذف بوروکراسی اداری در زمینه های تولید و توسعه اقتصادی
حمایت از کارآفرینی و کارآفرینان در زمینه های تولیدی - خدماتی
حمایت از خیرین و اندیشمندان علمی و تخصصی در تمامی زمینه های اجتماعی
حمایت و تقویت بنیان خانواده در جهت تربیت فرزندان شایسته...
کمک به سیالی اندیشه و پرهیز از راه حل های سنتی و متداول
انعطاف پذیری در روش اجرا

فعال بودن فراگیران از لحاظ فکری و جسمی
حمایت از جریان تفکر، انتزاع، آزاد اندیشی و ریسک پذیری
توجه به علایق، نگرشها و احساسات فراگیران...
هدایت به روش های درست و منطقی اندیشیدن

همکاری و همیاری در جریان آموزش و یادگیری و مشارکت در گفتمان و مذاکرات جمعی
توجه به همدلی، تعهد و مسؤولیت در تصمیم گیری های جمعی
اعتماد بالا نسبت به یافته های حاصل از تفحص و کاوش های گروهی...
2. روش ایجاد، نگهداشت و توسعه سرمایه اجتماعی

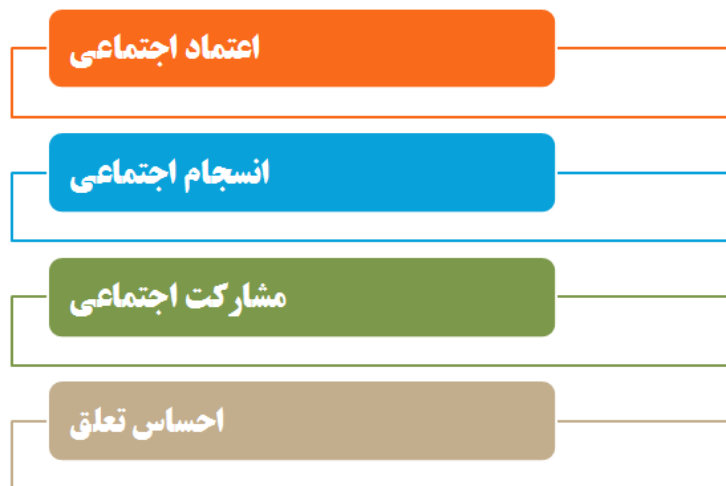
دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

3. نقش دولت در نگهداشت، پرورش و توسعه سرمایه های اجتماعی

تشویق و تقویت تشکیل نهادهای مدنی
تقویت و غنی سازی آموزش های عمومی و تخصصی
تامین امنیت شهروندان در جهت حضور داوطلبانه در نهادهای اجتماعی
پرهیز از تصدی گری بخشهای مختلف اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی
واگذاری فعالیت های مربوطه به نهادهای مردمی برای جذب مشارکت آنها در فعالیت ها و زمینه سازی ایجاد و تقویت نهادهای اجتماعی و شبکه های اجتماعی و اعتماد بین آحاد مختلف مردم...

4. شاخصه های سرمایه اجتماعی

7

اگر این شاخص ها در جامعه گسترده گردد موجب رشد اقتصادی قابل توجه خواهد گشت سرمایه اجتماعی از منظر اقتصاد: همان قابلیت اعتماد است، به این ترتیب قابلیت اعتماد متوسط درجه ای است که دیگران می توانند به اجرای عملی تعهدات داده شده اعتماد کنند؛ تعهداتی که ممکن است برایشان منافع مادی دربرداشته یا نداشته باشد. بنابراین از دیدگاه جامعه شناسان و اقتصاددانانی که بر سرمایه اجتماعی تاکید دارند، اعتماد اجتماعی را می توان یکی از مولفه ها و یا لاقط پایه های اصلی سرمایه اجتماعی دانست. درنگاه دقیق اعتماد اجتماعی، دلالت انتظارات و تعهدات اکتسابی و تائید شده بلحاظ اجتماعی که افراد نسبت به یکدیگر و نسبت به سازمانهای مربوط به زندگی اجتماعیشان دارند... شاخصه های سرمایه اجتماعی (اعتماد اجتماعی)

اعتماد اجتماعی در نظام اقتصادی یک جانشین برای کنترل عمل می کند زیرا هزینه هارا کاهش میدهد، بالاترین میزان اعتماد، پایین ترین هزینه های نظارت و سازوکارهای کنترلی را خواهد داشت... اعتماد دارای 2 بعد می باشد:

- 1: امنیت شخصی
- 2: انتظار همکاری و سود متقابل

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

جوامعی که فاقد اعتماد اجتماعی و همکاری متقابل بین افراد هستند گسیختگی و شکاف های ژرفی میان گروه های اجتماعی مشاهده می گردد.

براساس مطالعات و تحقیقات گسترده انجام گرفته نقش اعتماد اجتماعی بر رشد اقتصادی از طریق کاهش هزینه مبادلاتی و کمک به حقوق مالکیت می تواند بر کارایی بخش های چهار گانه اقتصادی تاثیر مثبت داشته و هزینه تشخیص احتمالات را کاهش داده و بررسی شرایط آنها را مقرون به صرفه کند.

جامعه ای که از اعتماد و اطمینان بهره می برد، متواند از طریق تضمین عملکرد و اجرای قراردادهای هزینه های مربوط به سیستم قانونی را نیز کاهش دهد.

مدل ناک و کیفر

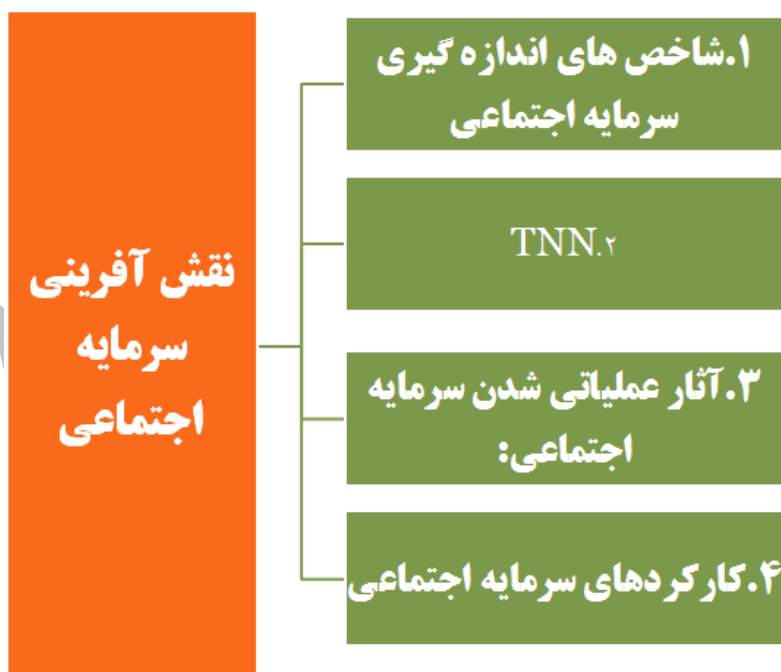
یک نمونه 29 تایی از اقتصادهای بازاری را با 2 معیار اعتماد و هنجارهای مدنی که از پیمایش ارزش های جهانی بوجود آمده بود، مورد استفاده قرار دادند.

براساس برخی از نتایج اعتماد و هنجارهای مدنی در کشورهای با میزان درآمد بالا و داشتن نهادهای کنترل کننده اعمال حریصانه مدیران و نیز جمعیت باسوادتر و از لحاظ قومی یکنواخت تر، قوی تر بوده است.

متغیرهای سرمایه اجتماعی ارتباط قوی و معناداری بارشده داشته است.

همچنین این تحقیق نشان داد که تغییر در اعتماد به میزان یک انحراف معیار (معادل 14٪) رشد را بیش از نیم انحراف معیار (یعنی 56٪) تغییر داده است.

8

1. شاخص های اندازه گیری سرمایه اجتماعی

- روش اول
- در این روش در یک جامعه مدنی تعداد گروه ها و هم تعداد اعضای آن ها از متغیر های بسیار مهم هستند که این گروه ها می توانند در قالب های صنفی، حرفه ای سیاسی، فرهنگی،

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

اجتماعی، اقتصادی، مذهبی، ورزشی و ... باشند.

تعداد گروه * تعداد اعضای گروه = سرمایه اجتماعی

$$SC = ni * N$$

روش دوم پاتنام

شعاع اعتماد در گروه * ضریب انسجام داخلی گروه = سرمایه اجتماعی

$$SC = C * RP(1/Rn) * N$$

C ضریب انسجام داخلی گروه

RP شعاع اعتماد یا بی اعتمادی در گروه

Rn تعداد اعضای گروه

N تعداد گروه

• روش سوم پاتنام

= سرمایه اجتماعی

میزان انسجام گروهی * میزان اعتماد اعضای گروه به یکدیگر * تعداد اعضای گروه * تعداد گروه

$$SC = N * Rn * RP * C$$

2. سه عامل اساسی در سرمایه اجتماعی TNN

9

3. آثار عملیاتی شدن سرمایه اجتماعی

هویت بخشی

تحقق مردم سالاری

افزایش مشارکت

ارزش آفرینی و نوع آوری

افزایش نشاط و اعتماد اجتماعی

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

توسعه فعالیت های اجتماعی
هنجار سازی اجتماعی
دانش آفرینی

4. کارکردهای سرمایه اجتماعی

نقش بسیار مهمی در توسعه پایدار دارد
نقش سرمایه اجتماعی امروز، مهمتر از سرمایه فیزیکی و انسانی است
موجب تحقق اهداف جامعه می شود
بستر مناسبی برای بهره وری سرمایه انسانی و فیزیکی و راهی برای نیل به موفقیت میباشد
به زندگی فرد معنی و مفهوم می بخشد و زندگی را ساده تر و لذت بخش تر می کند
اصل اساسی برای دستیابی به توسعه پایدار می باشد...
تسهیل کنش متقابل
کاهش هزینه مبادلات
افزایش عملکرد دستگاهها
کاهش ناهنجاری های اجتماعی مانند فساد، فحشاء، رشوه خواری
یادآوری:
موارد فوق از نتایج و کارکردهای مثبت وجود سرمایه اجتماعی است و برعکس در صورت کاهش این سرمایه رشد این موارد منفی خواهد بود.

10

توجه: حرکت در مسیر توسعه اقتصادی و ایجاد تغییر در هر صورت برای حرکت در مسیر توسعه اقتصادی و ایجاد تغییر در رفتار و نگرش مردم اردبیل طی سه مرحله اجتناب ناپذیر است:

1. تحلیل و شناخت
2. تعلیل و علت یابی

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

3. تغییر و ایجاد مطلوب

چالش ها و مشکلات سرمایه اجتماعی در استان اردبیل (تحلیل و شناخت)
سه سوال اساسی در مورد توسعه فرهنگ مشارکت مردمی در استان اردبیل بعنوان بخشی از عوامل مهم ایجاد سرمایه اجتماعی در راستای توسعه اقتصادی :

1. کدام نوع کنش اجتماعی بستر مناسب توسعه فرهنگ مشارکت مردمی را در استان اردبیل فراهم می آورد؟
 2. کدام ساختار اداری (اجتماعی) زمینه ساز توسعه فرهنگ مشارکت مردمی در استان اردبیل است؟
 3. کدام نوع از الگوی ارتباطات انسانی ، توسعه فرهنگ مشارکت مردمی را در استان اردبیل فراهم می آورد؟
- با استفاده از تحقیقات انجام یافته و نظرات کارشناسی مهمترین چالش ها ، ظرفیتهای و راهکارهای پیش روی استان اردبیل در مواجهه با مشکلات عبارتند از:
- چالش ها و مشکلات سرمایه اجتماعی در استان اردبیل

امور اقتصادی

فرار سرمایه گذاران و اندیشمندان فرهیخته از استان
طولانی شدن سیکل بررسی توجیه اقتصادی در بانکها که بعضاً توجیه طرح بخاطر طولانی شدن از بین می رود
پایین بودن تمکن مالی سرمایه گذاران
کمبود صنایع تبدیلی در بخش کشاورزی
کمبود تعاونی های فعال باغداران
وجود رانت خواری و رشوه خواری، فشار برای سرمایه گذار واقعی
کم توجهی به اجرای واقعی اصل 44
مشکلات عدیده گمرکی در ترخیص کالا بخصوص ماشین آلات و دستگاه های تولیدی
چند نرخی بودن سود بانکها و عدم رعایت بانکهای خصوصی با توجه به اساسنامه تصویبی
عدم تخصیص اعتبار کافی در بخش تولیدی و صنعتی...

امور فرهنگی و مدیریتی

ارتباط مبتنی بر ترس بین ارباب رجوع و مسئولین
رفتار مبتنی بر احساسات و نه عقلانیت .
شناخت پایین زمینه های فرهنگ مشارکت مردمی در مجامع مختلف
بی توجهی به پژوهش و کاربرست یافته ها
نبود آگاهی کافی از روشها و اصول کار های مربوط به تولید سرمایه اجتماعی مثبت
بی توجهی به افرادی که وجدان کاری بالایی دارند
برگشت اعتبار پژوهشی استان به خزانه
اطلاع کم مدیران دستگاه های اجرایی و پژوهشی از وظایف و کارهای همدیگر
فقدان شرکت های دانش بنیان
وجود قوانین و مقررات متعدد دست و پاگیر اداری و بانکی و مالی

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

ریسک پذیر نبودن مدیران دولتی و خصوصی
پایین بودن فرهنگ آپارتمان و آپارتمان نشینی
عدم تناسب حقوق و مزایا کارکنان قوای سه گانه
علمی نبودن اطلاعات پایه آماری استان
عدم رعایت قوانین مربوط به بودجه نویسی و پیش بینی اعتبارات در دستگاه های اجرای (نیاز سنجی غیر واقعی) ...

امور اجتماعی

وجود تنگ نظری در روابط اداری و اجتماعی
کم تحملی و کم ظرفیتی مردم استان
افزایش نزاع های خیابانی
بی توجهی به قانون
عدم استفاده از اندیشه های مختلف و نظرات کارشناسان
غلبه منافع فردی بر منافع جامعه
سبک زندگی مضر و نامناسب
نبود احساس روحیه شهروندی
نگرش منفی به NGO ها
حاکمیت رابطه به جای ضابطه
تفسیر اشتباه درصد طلاق با نرخ طلاق
مشکلات خانواده در حال متارکه (استرداد جهیزیه، مهریه، تمکین نفقه حال و گذشته)
پائین بودن رتبه های کنکور و معدل کتبی دانش آموزان مقطع متوسطه
عدم تمایل نیروهای جوان به رشته های فنی و حرفه ای و کارو دانش...
امور بهداشتی و درمانی
پایین بودن سرانه فضای سبز شهری
افزایش ضایعات نان
رشد نامناسب برنامه توسعه شهری
عدم جذابیت بافت معماری شهری به منظور ماندگاری بیشتر گردشگران
افزایش سرطان در منطقه
عدم رعایت اخلاق پزشکی در خصوص اتباع آذری
عدم وجود قرنطینه بهداشتی در مبادی ورودی مرزی استان
قاچاق دارو از استان به کشور آذربایجان
اختلال در رسیدگی به بیماران استان به دلیل اختلاف نرخ پرداختی مراجعان اتباع آذری

امور سیاسی

وجود کانال های متعدد تصمیم گیری (موازی کاری)

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

آگاهی کم از شرایط و امکانات در دسترس استان

ترس کارمندان از دستگاههای ناظر که باعث احتیاط زیاد آنان شده و مشکلاتی را برای سرمایه گذاران ایجاد می کند
عدم حمایت نمایندگان و مسئولین استان از سرمایه های اجتماعی همانند واحدهای صنفی بزرگ و سرمایه های فکری و انسانی
برتر استان ...

ظرفیت های استان

ترس از قانون

شور مذهبی

سنت احسان

روحیه کمک به پیشبرد امور مذهبی

وجود مواهب طبیعی نظیر دریاچه شورابیل، سرعین و ... در استان

وجود منابع آب و خاک مناسب در سطح استان

وجود میراث فرهنگی و تاریخی

وجود سرمایه انسانی جوان و آرمان خواه

وجود کارشناسان و نخبگان علمی و فرهنگی

وجود نیروی انسانی خیرخواه غیر رسمی در سطح استان

وجود ذخایر معدنی در سطح استان

پتانسیل عشایر به عنوان ذخایر مهم

وجود نمایندگی وزارت امور خارجه در استان ...

وجود انجمن ها و سازمانهای غیر دولتی خواهان توسعه

اجرای اصل 44 قانون اساسی در استان با عنایت به منابع مهم اقتصادی (کشت و صنعت مغان، مراغ و معادن)

وجود منابع عظیم قرآنی و دینی در تمام امورات انسانی

وجود منابع انسانی ماهر و دلسوز

وجود دانشگاه های متعدد

وجود انجمن خیرین مسکن ساز استان

وجود رشته های فنی و حرفه ای و کارو دانش متنوع در استان

وجود سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی با 4637 عضو بزرگترین مجموعه مردم نهادی

تشکل های اقتصادی، اجتماعی بسیج در سطح استان

وجود 35000 نفر فرش باف در صنایع دستی استان

وجود ذخایر معدنی در سطح استان

پتانسیل عشایر به عنوان ذخایر مهم

وجود نمایندگی وزارت امور خارجه در استان

راهکارهای توسعه استان

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

امور اقتصادی:

انحصار زدایی و ایجاد محیط رقابتی و همکاری در حوزه ی کسب و کار
برقراری ارتباطات خاص اقتصادی با کشورهای همجوار و استان های دیگر با هدف جذب سرمایه گذاری بخش خصوصی و تعاونی
و نیمه دولتی
دادن امتیازات خاص برای سرمایه گذاران در بخش تولید از قبیل معافیت مالیاتی ، عوارض ، و هزینه های آب و برق و گاز و
تلفن

اعطای زمین رایگان برای سرمایه گذاران بخش تولیدی
کاهش واگذاری پروژه ها از طریق ترک تشریفات مناقصه
کاهش موانع سرمایه گذاری با استفاده از قانون
ممنوعیت واردات کالاهایی که دارای مشابه داخلی اند
توسعه طرح های گردشگری استان نظیر شورابیل ، رودخانه بالیقلو
هدایت نقدینگی در استان به سمت اقتصاد مولد ...

امور فرهنگی و مدیریتی:

تعریف شور مذهبی موجود در ارتباط با سرمایه اجتماعی و توسعه
ایجاد صندوق پژوهش، فن آوری و کارآفرینی در استان
اصلاح فرهنگ اقتصاد از طریق آموزش و استفاده از رسانه های جمعی
دادن پست های مدیریتی به افرادی که نگرش مثبت به کسب و کار و تولید دارند
استفاده از فرمول شایستگی یانگ (تلاش + IQ)
مصاحبه ادواری استاندار و معاونین محترم با اصحاب رسانه
استفاده از افراد محبوب و دارای وجهه اجتماعی در پست های کلیدی و مدیریتی
درگیر کردن صدا و سیما با تولید برنامه های متنوع و به تصویر کشیدن مشکلات
استفاده از تریبونهایی چون نماز جمعه و امامان جماعت در مساجد، دانشگاه ها ، روزنامه ها و مجلات
ایجاد، هدایت و پشتیبانی واحدهای مشاوره ای در زمینه های مختلف
سپردن کارهای آماري به اهل فن و رعایت صداقت در ارائه آمار
استفاده از کارشناسان خبره و با تجربه در امر بودجه ریزی
نیاز سنجی واقعی اعتبارات مورد نیاز در تمامی بخش ها...

امور اجتماعی

افزایش سطح اعتماد عمومی و اعتماد افراد به جامعه و جامعه به دولت
برگزاری دوره های آموزشی از طریق رسانه های عمومی و تغییر سبک زندگی
افزایش مشارکت های اجتماعی و تقویت روحیه همکاری از طریق روزنامه ها ، تریبون های عمومی ، خطابه ها و ...
اقدام عملی مقامات و الگوهای جامعه در رعایت قانون
برگزاری مراسم بزرگداشت برای کار آفرینان و پیش گسوتان عرصه فرهنگی اجتماعی سیاسی

دوین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

تبیین تفکر انتفاع عمومی و تامین منافع فردی در تحقق منافع اجتماعی
ترویج سبک زندگی ایرانی و اسلامی
ایجاد زمینه های مشارکت اجتماعی و اقتصادی از طرق قانونی و اعتماد عمومی
توسعه تفکر جمعی و مشارکت اجتماعی در سطوح جامعه
عملیاتی کردن قانون توسط مقامات بلند پایه کشوری و استانی
استفاده از نظرات کارشناسان اجتماعی در تحلیل و تبیین معضلات اجتماعی
استفاده از موسسات مشاوره و کارشناسان خبره در امر مشکلات حقوقی خانواده
تدوین برنامه ریزی جامع آموزشی و اصلاح شیوه های آموزشی توسط معلمان
ایجاد پارک علم و فناوری
گسترش رشته های فنی و حرفه ای و کاردانش و معرفی این رشته ها به خانواده ها و دانش آوران از طریق رسانه ها و مدارس...

امور بهداشتی و درمانی

افزایش کیفیت نهاده های تولیدی کشاورزی
ترویج آموزش تولیدکنندگان کشاورزی
مکانیزه نمودن سیلوهای نگهداری گندم
آموزش نانوایان و ایجاد انگیزه آموزشی در نانوایان
بالا بردن کنترل و نظارت بر پخت نان
فرهنگ سازی الگوی مصرف
اصلاح سبک زندگی شهروندان از طریق آموزش خانواده ها، مدارس، صدا و سیما و...
استفاده از آموزه های دینی در تغذیه (تغذیه فطری و قرآنی)
استفاده از رسانه های عمومی در آگاهی بخشی به مردم
داشتن برنامه بلند مدت توسعه شهری
دقت در انتخاب افراد جامع الاشراف برای پست شهردار توسط شوراهای اسلامی
توسعه معماری شهری با استفاده از معماری اسلامی
ایجاد قرنطینه بهداشتی انسانی در مبادی ورودی مرزی استان
ایجاد مرکزی خاص برای ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به اتباع خارجی توسط دانشگاه علوم پزشکی
ایجاد بیمارستان بین المللی در استان

امور سیاسی

همکاری تنگاتنگ امام جمعه محترم و استاندار معزز با نهادها و NGOها
حضور مقامات ارشد استان در جلسات هم اندیشی با احزاب سیاسی و تشکلهای مدنی برای تقویت روحیه مشارکت جویی مردمی
حضور مقامات ارشد در محافل و گروه های علمی و پژوهشی در راستای علمی شدن تصمیمات اجرایی
حضور و ماندگاری بیشتر مقامات ارشد در تجمع ها و عمدتاً بعنوان شنونده نه سخنران
حضور مسئولان مدیران استانی و شهرستانی در خیابان و بازار و دیدار نزدیک با مردم

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

- استفاده از ظرفیت های نمایندگی وزارت امور خارجه در استان جهت جذب و نگهداشت سرمایه گذاران داخل و خارج
- ایجاد دفتر کنسولگری کشور آذربایجان در استان
- ✓ اجرای فاز 2 آمایش سرزمین در استان اردبیل
- ✓ عملیاتی کردن دانش نامه توسعه استان

چالش های فرهنگی استان	راهکارها و پیشنهادات
کمبود دفتر برنامه های فرهنگی در استان	پژوهش های فرهنگی در تمامی رده های سنی انجام شود توسط متخصصین امر با دید جامع نگر و اساسی
عدم سرمایه گذاری در توسعه فرهنگی استان	اجرای برنامه های کلان فرهنگی کشوری و میزبانی آن برنامه ها اجرای زیر ساختهای فرهنگی و اجتماعی و تلاش جدید بسیار تولید محوری کارها و برنامه ریزی به سمت فرایند محوری حرکت کنیم.
عدم وجود استراتژی فرهنگی در استان	تدوین اجرای سیاست کلان و استراتژی فرهنگی و پیاده سازی و اجرای تعریف شود . مدیریت فرهنگی باید بر محور مدیریت دانش بنیاد باشد.
انفصال نخبگان از نهادهای فرهنگی استان	دید نخبگان نهادهای فرهنگی باید اصلاح شود . مسئولین نهادهای مختلف فرهنگی استان این چالش را از بین ببرند و اتحاد بین اینها را بوجود میاورند.
عدم توسعه مراکز کتاب و کتابخوانی در استان	توسعه کتابخانه در شهرک های اقماری تبدیل مراکز عمومی که بدون سکنه باقی مانده به کتابخانه استفاده تلفیقی از فضای مساجد به کتابخانه همکاری و ادارات راه و شهرسازی و شهرداری کنار بنیاد مسکن وامور کتابخانه استان جلب مشارکت های مردمی و خیرین
عملکرد ضعیف مدیران فرهنگی استان	1 استفاده از مدیران تحصیل کرده با تحصیلات دانشگاهی تکمیلی و حوزوی مومن و متعهد و انقلابی و نیروی ارزشی استفاده از افراد مستعد و متخصص در حوزوی فرهنگی مدیر بومی با دغدغه ی فرهنگی
کمبود امکانات و نیروی انسانی در حوزه ی فرهنگی استان	جدا کردن ردیف بودجه مشخص برای جذب افراد کارشناس متخصص در حوزه فرهنگ و ارشاد گزینش متخصص نیرو و عدم سیاست زدگی ارجحیت منافع ملی و استانی بر منافع شخصی
ظهور عرفان های کاذب و نوظهور	آگاه سازی آحاد جامعه توسط مسئولین فرهنگی
صرف نگاه آماری مدیران به فعالیت های فرهنگی	تقویت وجدان فرهنگی و کاری در امور اجرایی توجه به کیفیت برنامه نه کمیت

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

ابعاد	معرف ها	آیه مربوطه	موانع و مشکلات	راهکار پیشنهادی
مهارت اجتماعی	تفاهل	و در راه خدا گفتی کفید و خود را با دامن خود به فلاکت بینگشاید... (بقره ۱۹۴)	- خلوص نیست در آن کپیونگ داده است - - از شعر بهار سخن نیست - - گشای به مستطقی و لکنی نمی رسد - - سینهایی می است - - مستوی و لکنی نه زده - - خیره آن بهانه ز نیست -	ترویج صحیح فرهنگ تدافعی در جامعه توسط نهادهای مربوطه فرهنگ مدنی و ریاستی می کردن تأسیس مددجوی مستحقین تعمیر کار فردی و اجتماعی تدافعی محلله تأسیسات در «سنگ زندگی» محلله تأسیسات در «سنگ زندگی» تجهیز مددجویان مبتدی مرد و
	تفاهل اجتماعی	و به [پاس] دوستی [خدا] بیایا و عیب و اسیب را شوخک می دانند. (نشان ۸)	خود رو خیه مدارکت در بین مرد و حاصلی و موافقی است - محلله فرهنگی کثیر صورت گرفته است - زندگی ماهیایی از همین آن کاشته است - تعمیرت ماضی در بین مرد و رنگ باخته است -	تجهیزت همان تنهی مرد و محلله ریاستی و فرهنگ مدنی تجهیزت حسن نوع دوستی و نشان دوستی تأسیس افرادی که در این راه نامل مساعد -
	تفاهل اجتماعی	کینست که به [بندگان] خدا واقف نیگویی دهانتا [خدا] آن را برای او چند برهون میزند و خداست که [پاس] معیاش بندگان [تنگی و گشایش پند می آورد و به سوی تو برگردد که در می آید. (بقره ۲۵۴)	بزر معنوی آن کپیونگ داده است - خبر بروشی موزه می همان نیست - خطه در برون خلاصه داده است - میباشد غیر معمولی آن منتظر است - محلله فرهنگی کارکرد نه زده - سیرکراسی بر آن حقیقتهاست - ما کز بود و برسد اضافه داد می بود - - در صبح میگشای و در صبح گفتا نشی گیرد -	محلله تأسیس نگزین و تجهیزت رو خیه تکلیف به فیضی در ریاستی رضای خداوند محلله مدنی تجهیزت فرهنگ ترس ناعلمه در محلات سجدهتای کردن بندگان اسلامی
	تفاهل اجتماعی	... بیگانه نشی آن است که کسی به خدا اویرد یا زمین و فرهنگان و کتاب و پیمانان همان آورد و... (بقره ۱۷۷)	سعد آملی با ازبهای اخلاقی و فلسفه نیگوشی تجهیزت تربیت ماضی در فرد و خانواده تجهیزت صرف به زندگی ماضی در برخی از افراد	فرهنگ مدنی از طریق ریاستی با و مرکز آموزش تجهیزت کردن افراد با حقوق نگزین در خانواده ها توجه دادن افراد به کار نینوی و اخروی نشی - جنبش مدارکت های مردمی توسط نهادهای مربوطه با ایزه تجزین خدمت ریاستی
تفاهل اجتماعی	اگر صدها ها را افکار کفید این کار خوبی است و اگر آن را بهمان کفید و به مستطقیان بندهد این بری همانهاست است... (بقره ۲۷)	سعد آملی مرد و با فلسفه و آرزو مدوی صدها - کپیونگ همان نوع دوستی در بین مرد و - تفسیر کوه الله در صورت صدها دادن	تجهیزت بنیای علمی و ماضی خانواده ها محلله ریاستی و فرهنگ مدنی سجدهتای کردن کار خوب صدها در جامعه تجهیزت حسن نوع دوستی و جاهوری	

17

ابعاد	معرف ها	آیه مربوطه	موانع و مشکلات	راهکار پیشنهادی
مهارت اجتماعی	تفاهل	آن که همان آورد و کشتن که فایده کرده و در راه خدا جدا نموده اند... آن که به رحمت خدا امیدوارند... (بقره ۲۱۷)	سعد ترک کامل فلسفه جهاد افراد با و مرس آن می تو جویی به تاج جهاد تفسیر از جان و مال	ترویج و تجهیزت فرهنگ علمی و فرهنگ جهاد در تمام حیطه ها تأسیس دانشمندان مرد و با فلسفه جهاد و مرس جهاد تفسیر از جهاد گزین بر مرسه های مختلف
	تفاهل اجتماعی	و در میان مرد و برای حج بندگان برتری آورده و بر هر کس که بری به سوی تو بری آید... (بقره ۱۹۴)	مطابق علمی تجهیزت در برخی افراد گرایش میباشی به ماضیات در مرس حاضر وجود مشکلات ماضی در فرد و جامعه مشکلات - سینهایی حقیقت ماضی	تجهیزت فلسفه و لکنی این مرس معنوی تجهیزت مرس معنی هو از خاطر ماضی و هو از ادی تجهیزت مرس معنی در هو ماضی ماضی و سوی ماضی معنی
تفاهل اجتماعی	تفاهل	و نماز را برپا د زید و رکعت را بدید و بنا کنی کسنگان رنج کفید. (بقره ۲۳۹)	شخصی افکار در برخی افراد تفسیر از کوه الله مال و شوخه سعد خلق مرد و از فلسفه رکعت	تجهیزت بنیای علمی مرد و آشنا دانشمندان مرد و با فلسفه جهاد ریاستی با ایزه تجزین ریاستی با ایزه معرضت پرداخت کسنگان بر رکعت در هر مسئله معرضت از جهاد جهاد با ایزه معرضت موزه معروف داده رکعت در هر مسئله جهت خلق سعید
	تفاهل اجتماعی	و اگر دو مطنه ای بومنان با هو بکنند میان آن دورا صلاح داید... (احزاب ۹)	سعد آملی حاکمیت کثیر نماز و خود خویشی و آزادی	سوان کردن نماز و نوبه اخروی و نبوی رکعت جهاد علمی به اصول و ازبهای فلسفی جهاد از اختلاف و دودستگی محلله برای برتری همین فردی و اجتماعی
تفاهل اجتماعی	تفاهل اجتماعی	... و به پیمان خود و با کفید بر آنکه از پیمان سوی خواهد آمد (اسی ۳۵)	سعد اولی و نفس نیست با اجری معاد سعید معرضت گرفتن ماضی فلسفی تفسیر از ماضیای نشی به آن می تو جویی به - و لکنی خود آن	جهاد علمی و ماضی و و افسان به و لکنی جهاد توجه دادن دانشمندان به ماضی و لکنی به جهاد تأسیس ماضی و ماضی ماضی به و لکنی جهاد جهاد از ترویج کثیر
	تفاهل اجتماعی	و حق را به اعلی تر نیامیزد و حقیقت را با آینه خود می ندید کسنان کفید... (بقره ۲۵)	مطابق علمی و ماضی به ماضی ماضی حالی میباشی بود به جای رضایت خدا تفسیر خانی و ماضی از اول حقیقت نبودن مطابق های از آن که این کفید تأسیس ماضی تا مرس معنای حقیقت	تجهیزت اعتماد به نفس افسان ریاستی تصدیق در بین مرد و فرهنگ مدنی معنوی تأسیس افراد مدافع حقیقت و با ماضی کفید و آنها تجهیزت ماضی حقیقت کفید به ماضی ماضی جوان
تفاهل اجتماعی	تفاهل اجتماعی	توجه با اعلی قاضی سمل و تا ماضی سعد رضایت دستورات علمی و قرار گرفتن تحت وسوسه های حیوانی گرایش به جهاد علمی و ماضی بروشی - جنبش رضایت بود به جای رضایت خدا	تجهیزت ماضی ریاستی و مرس های دوری از ایزه و تناظر توسط خانواده ها و ریاستی های جهاد - دوری از جهاد علمی و جهاد ماضی مخالص فرجهال	

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

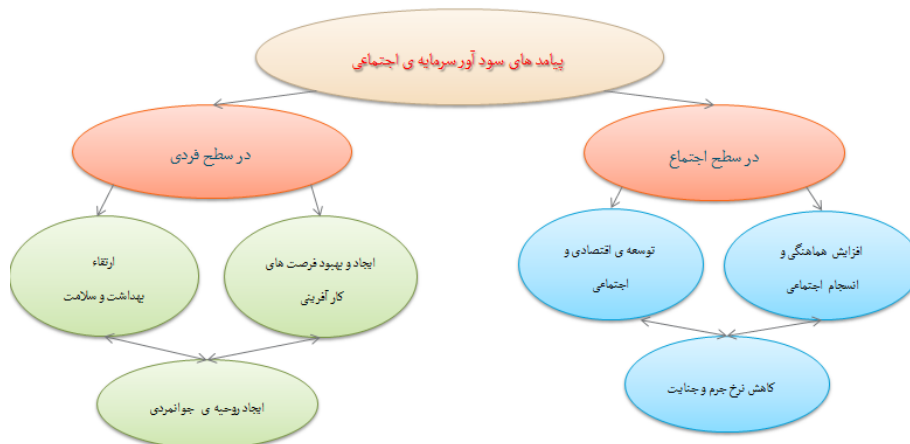
دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

ایجاد	معرف ها	آیه مربوطه	موانع و مشکلات	راهنمای پیشنهادی
توسعه	توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)
	توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)
	توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)
	توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)
	توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)
	توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)
	توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)
	توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)
	توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)
	توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)
توسعه	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)	توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. در این معنی، توسعه به معنای گسترش و پهن شدن است. (قرآنی)

18

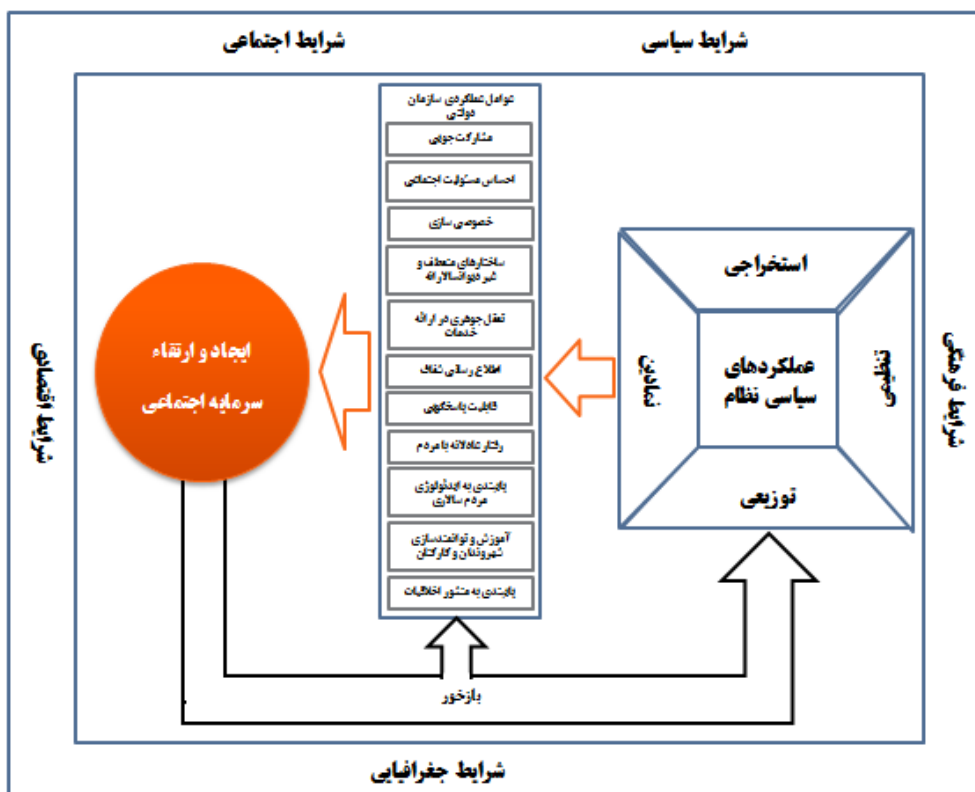
نتیجه گیری

ضرورت توجه دولت یازدهم به احیای هویت و تربیت نیروی انسانی توانمند و لایق
 * رویکرد اول (فرصت آفرینی): ایجاد زمینه برای حضور گسترده مردم در صحنه
 * رویکرد دوم (فرصت سازی): فرصتی برای مدیریت توانمند و شایسته برای حل مشکلات مردم
 با تاکید بر وجود اراده ملی قوی برای ایجاد، توسعه و پرورش سرمایه اجتماعی در کشور و استان

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

19

سرمایه اجتماعی، خصوصاً اعتماد اجتماعی یکی از مهمترین ابزار توسعه اقتصادی یک کشور است. در کشورهای در حال توسعه، مهمترین سرمایه تولیدی و تولید سرمایه، سرمایه اجتماعی است.

بنابراین

در کشورهای اسلامی با تکیه بر مبانی اسلامی و دینی سرمایه اجتماعی بر احتی شکل می گیرد و بوجود می آید و نه تنها مقداری فعالیت فرهنگی از طریق رسانه ها انجام گیرد می تواند سرمایه اجتماعی را توسعه دهد. سرمایه اجتماعی مهمترین عامل گسترش و رشد سرمایه انسانی خواهد شد. کشور ایران اسلامی که یک کشور در حال توسعه اقتصادی است و نیازمند به توسعه اقتصادی می باشد (اقتصاد مقاومتی) باید از این مدل های پیشنهادی سود جوید.

در فرهنگ قرآنی برخی از عوامل ایجاد سرمایه اجتماعی عبارتند از:

- نوع دوستی
- محبت و مودت
- ولایت و رهبری
- وحدت و یکپارچگی
- حسن معاشرت
- روحیه ایثار و گذشت
- دستگیری از دیگران

دومین همایش بین‌المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

اعتماد و همدلی

که متضمن پایداری و دوام جامعه اسلامی است.

پیشرفت و توسعه نتیجه فراگیری و فهمیدن است. فهمیدن اینکه چگونه می‌توانیم خود و محیط پیرامون خود را برای رفع نیازهای خویش و دیگران به کارگیریم، از آنجا که روند پیشرفت یک روند فهمیدن و فراگیری است لذا یک نفر نمی‌تواند فرد دیگری را تکامل بخشد و نمی‌تواند برای دیگری بفهمد، اما می‌تواند به دیگری کمک کند تا او خودش بفهمد. به این ترتیب یک دولت نمی‌تواند کشور را پیشرفته سازد، بلکه می‌تواند موجباتی را فراهم کند تا مملکت خودش رشد کند.

سوره نجم - آیه 39

و اینکه برای انسان بهره‌ای جز سعی و کوشش او نیست

یک آرزو

به امید آنکه روزی ما نیز بتوانیم خود نویس‌های خود را روی میز یکی از همکاران شایسته خود قرار دهیم.

اعضای کارگروه علمی، آموزشی و پژوهشی بسیج علمی استان اردبیل

رئیس گروه: دکترسید محمد رضا داودزاده

اعضاء و همکاران: دکتر سیامک غریبی اصل، دکتر منوچهر شهبازی، دکتر زبردست، دکتر میر ایوب تقوطلب، دکتر غفورامانی، دکتر داود حسن پناه، محمد ملاتفی، امید علی پناهی، مهرداد جلیلی کیا، مصطفی کافی، کریم حاج حسینی، جواد فرخی، محمد رضا مرندی، حافظعلی دلجو، قدرت فروتن فرد، رئوف موسوی، منصور نوری، محمد نوری، میرناصر داوودزاده، مائده مهرپرور، پرویز متین، فرشاد عابدی اصل، فاطمه سلیمان پور، قادر اسمعیل نژاد، هوشنگ پیری، هوشنگ عالی، ناصر حدیدزاده، یوسف زینی زاده، علی انصاری، فرهاد عاطرمقدم، بهزاد عاطرمقدم

منابع

- ازکیا، م.، & غفاری، غ. (1383). توسعه روستایی با تاکید بر جامعه روستایی ایران. تهران: نشر نی.
- اکبری، ع. (1385). سرمایه اجتماعی و حکمرانی شهری. فصلنامه تحقیقات جغرافیایی شماره 83، 135-155.
- الوانی، س. م.، & سید نقوی، م. ع. (1381). سرمایه اجتماعی: مفاهیم و نظریه‌ها. مطالعات مدیریت (33 و 34)، 3-26.
- ایمانی جاجرمی، حسین. (1380). سرمایه اجتماعی و مدیریت شهری. فصلنامه مدیریت شهری (7)، 34-45.
- تشکر، ز.، & معینی، م. ر. (1381). نگاهی به سرمایه اجتماعی و توسعه. رفاه اجتماعی (4)، 25-42.
- توسلی، غ. ع.، & موسوی، م. (1384). مفهوم سرمایه در نظریات کلاسیک و جدید با تأکید بر نظریه‌های سرمایه اجتماعی. نامه علوم اجتماعی (26)، 1-32.
- ذکایی، م. س.، & روشن فکر، پ. (1383). رابطه سرمایه اجتماعی و کیفیت زندگی در محلات شهری. د. م. تهران در، مجموعه مقالات اولین همایش توسعه‌ی محله‌ای (ص. 59-92). تهران: طرح نو.
- ربیعی، ک. (1383). یک بازی یک نفره. (اسفند، تدوین) کتاب ماه علوم اجتماعی، 62-65، 1383.

دوین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

- عبدالرحمانی، ر. (1384). سرمایه اجتماعی و اعتماد اجتماعی. رشد آموزش علوم اجتماعی (29), 32-40.
- عبداللهی، م.، موسوی، م. ط. (1386). سرمایه اجتماعی در ایران: وضعیت موجود، دورنمای آینده و امکان شناسی گذار. فصلنامه رفاه اجتماعی، سال ششم، شماره 25، 195-233.
- فیلد، ج. (1388). سرمایه اجتماعی. تهران: انتشارات کویر.
- قنبرلو، ع. (1383). در خوب و بد سرمایه اجتماعی. (اسفند، تدوین) کتاب ماه علوم اجتماعی، 66-70، 66-70.
- گیدنز، (1377). پیامدهای مدرنیت. (م. ثلاثی، مترجم) تهران: مرکز.
- ملاحسنی، ح. (1387). سرمایه اجتماعی در سطح محله. ش. تهران در، مجموعه مقالات توسعه محله ای - مشارکت مردمی و توسعه محله ای (ص. 93-119). تهران: طرح نو.
- نادری، م.، فروزانگهر، ح.، & بافت یگانه، م. (1387). سنجش چارچوب ارزیابی سرمایه اجتماعی در ساختار شهری با تاکید بر نقش فضاهای عمومی. فصلنامه پژوهش مدیریت شهری، 87-101.
- ناطق پور، م. ج.، & فیروزآبادی، س. ا. (1384). سرمایه اجتماعی و عوامل مؤثر بر شکل گیری آن در شهر تهران. جامعه شناسی ایران (24), 59-91.
- هاشمی و نوروزی (1388) مفهوم شناسی و بررسی تاثیر دولت بر سرمایه اجتماعی در جامعه
- حسنی بیرون و رضوی (1389) بررسی نقش سرمایه اجتماعی در رشد و توسعه اقتصادی 15 - 23.
- سالار زهی، فرخی (1390) انباشت سرمایه اجتماعی و کسب و کارهای خانوادگی، مکانیزم توسعه پایدار اقتصادی
- جاهد، شاوون، حسینی، یاهک (1389) روش های آموزشی موثر در حفظ و توسعه سازمانها
- نتاج و مجیدزاده (1388) سرمایه اجتماعی و توسعه اقتصادی
- بلوچزهی (1391) تقویت سرمایه اجتماعی 7-8
- معمارزاده، عطایی، اکبری (1388) بررسی نقش سزمايه اجتماعی در بهبود عملکرد کارکنان 4-6
- کبریا و دلشاد تهرانی (1391)، سرمایه اجتماعی در نهج البلاغه با رویکرد مدیریتی
- AUSTRALIAN BUREAU OF STATISTICS. (2004). Measuring Social Capital , An Australian Framework and Indicators. CANBERRA TIME: the Australian Bureau of Statistics.
- Buck, N. (2005). Social Cohesion in Cities. In Changing Cities : Rethinking Urban Competitiveness, cohesion and governance (pp. 44-61). London: PLAGRAVE MACMILLAN.
- Carroll, T. F. (2001). Social Capital, Local Capacity Building, and Poverty Reduction. Manila: Office of Environment and Social Development Asian Development Bank.

دومین همایش بین المللی و چهارمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی

دانشگاه تهران - ۳۰ آذر ۹۶

- Cox, E. (1995). A Truly Civil Society. Boyer Lectures. ABC Books.
- Harper, R., & Kelly, M. (2003). Measuring Social Capital in the United Kingdom. London: Office for National Statistics.
- Ingram, p., & Roberts, P. W. (2000). Friendship among Competitors in the sydney Hotel Industry. American Journal Of Sociology , 387-423.
- Key, A. (2005). Social capital, The Social economy and community development. Oxford university press and community.Development journal .
- Knack, S., & Keefer, P. (1997, November). Does social capital have an economic payoff? A crosscountry investigation. The Quarterly Journal of Economics , 1251-1288.
- Mcllwaine, C., & Moser, C. (2001). Violence and Social capital in Urban Poor Communities : Perspectives From Colombia and Guatamala. Journal Of International Development , 965-84.
- Mignone, J. (2003). Measuring Social Capital. (Ottawa, Ed., & C. I. Information, Trans.) Ottawa, Measuring Social Capital: 2003.
- Onyx, J., & Bullen, P. (2000). Sources of social capital. Social Capital and Public Policy in Australia , 105-134.
- The World Bank Group. (2003). Social Capital Indicators. <http://www.worldbank.org/poverty/scapital/index.htm>
- THE WORLD BANK. (2003). Measuring Social Capital. Washington, D.C.: The International Bank for Reconstruction and Development.
- Woolcock, m., & Narayan. (2000). D-Social Capital: Implications For Development Theory,Research and policy. The World Bank Research , 115.